

verscheen, vergroot de verwarring. Wat toch is het geval? Het Meschobor-bestuur zegt geen Kerkwerk te willen en te kunnen doen, en ook geen zendingswerk. Het stelt zich zelfs op het standpunt van „wie doet me wat”. Het wil alleen maar zijn particuliere vereniging tot hulp aan de arme Daya's; een vereniging „waar noch een Generale Synode, noch haar Deputaten iets over hebben te besluiten”. En toch verschijnt het artikel in dit blad onder het opschrift: „Stemmen uit onze Kerken”. Ziedaar een vermeerdering van verwarring, want uit welke kerken komt die stem van Meschobor?

In het artikel wordt gezegd: „Van één onzer predikanten hoorde ik zelfs de vraag of het geen overweging verdiende, de leden onzer kerken te waarschuwen, niet aan Meschobor te geven”. Tusschen haakjes even de vraag: wie is „ik”. Het artikel is door vier personen ondertekend. Die dominee kan ik geen ongelijk geven met zijn opmerking, want onze mensen hebben reeds veel te offeren voor de zending en voor de hulpdiensten op de zendingsterreinen. Dit werk vraagt in de eerste plaats de daadwerkelijke steun van onze kerkleden, en als die predikant meende daarop te moeten wijzen, dan had hij gelijk, want nu heerst er verwarring, omdat de mensen in de mening kunnen verkeren dat ze, door aan Meschobor te geven, het zendingswerk steunen, terwijl dit helemaal niet het geval is, omdat Meschobor, los van de kerk en los van de zending, zo maar op eigen gelegenheid wil opereren.

Het bestuur beklagt zich, dat „een ander vroeg, of het niet wenselijk ware onze kerkelijke pers voor Meschobor te sluiten”. Of die „ander” ook een dominee was weet ik niet, maar in elk geval had hij gelijk. Meschobor stelt zichzelf op één lijn met een Klesvereniging, een Schoolvereniging, een Vrouwenvereniging enz. Die verenigingen hebben toch ook geen toegang tot onze kerkelijke pers. Waarom zou Meschobor dan wel dit voorrecht genieten?

Op één zin uit het artikel moge ik nog even de aandacht vestigen. Het bestuur zegt, dat het „dokters en verpleegsters en onderwijzers enz. wil uitzenden, die behoren tot de Kring dergenen van wie onze Heiland zegt: „Gij zijt het zout der aarde, gij zijt het licht der wereld”. Ware het niet eenvoudiger om te zeggen, dat die werkers belijdend lid moeten zijn van een onzer kerken? Dat zou tenminste duidelijk zijn, of wil Meschobor die „Kring” ruimer stellen?

Eén ding is dunkt me uit het artikel duidelijk geworden, en dat is, dat Meschobor zich van Soemba wil distancieren; er niets meer van wil weten. In de voetnoot, die het bestuur bij zijn artikel plaatst, beklagt het zich, dat Generale Deputaten er ernstig bij Meschobor op aandringen zich uitsluitend te bepalen tot inzameling der gelden en goederen voor de medische dienst, en dan vraagt Meschobor: Waar? Dan doet zij alsof het haar onbekend is, dat op O-Soemba en Savoe een arts werkzaam is met de nodige hulpen, en dat een onderwijzer is aangesteld, die elk ogenblik kan vertrekken. Dan laat het Meschobor blijkbaar roud, dat er uit Soemba een noodkreet is gekomen om medicijnen en verbandmiddelen, die zeker een bedrag zullen vorderen van f15.000 per jaar, terwijl op de begroting maar f2000 is uitgetrokken, hetgeen een tekort betekent van minstens f13000 per jaar. En Meschobor sluit daarvoor de ogen en vraagt: Waar? Hier komt nog bij, dat het meest onbegrijpelijke en het meest verwarrende is, dat Oost-Soemba en Savoe van ouds af zendingsterrein is van de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel. Hoewel andere provincies hun zendingsterreinen verloren zagen gaan, bleef door Gods gunst dit zendingsterrein bewaard, en de Groningse en Drenthse bestuursleden van Meschobor, die op Soemba en Savoe mede een taak hebben door de Heere hen opgedragen, gaan er thans met de rug naar toe staan, en vragen: Waar? Het spijt mij, maar het moet mij van het hart, ik vind dit alles zo uitermate bedenkelijk.

Meschobor maakt zich in dit Reformatie-artikel volkomen los van de Generale Synode, los van Deputaten, los van Kerk en Zending om „alleen te willen weldoen aan diep te beklagen, arme zieke, onontwikkelde Daya's op West-Borneo”. Hier ben ik het volkomen eens met „Neef Henk” die in een artikel in „Ons Kerkblad” voor de provincie Utrecht aan Meschobor vroeg: „Maar als het nu alleen gaat om het beoefenen van barmhartigheid,

— los van de zending — zeg mij dan eens: moet U daarvoor dan naar Borneo? Is er dan in Uw eigen dorp of stad en land geen gelegenheid meer om barmhartigheid te oefenen om Christus’ wil? Moet U daarvoor speciaal naar de Daya's? Daar is een enkele reden voor als U die barmhartigheidsbeoefening los wilt zien van de zending”.

In elk geval weten wij thans, wat wij aan Meschobor hebben. Het heeft met onze kerken en met de zending niets te maken. Het is zuiver een particulier gezelschap. Dat is dan tenminste de verdienste van het bestuurs-artikel.

Een vermakelijke noot in het artikel is dat het bestuur zegt: „Wij laten ieder volkomen vrij, om lid te worden van MESOZ, ook al wonen ze in Friesland, Groningen of Drenthe”. Als Voorzitter van het voorlopig bestuur van MESOZ, stel ik deze gunstige beschikking van het Meschobor-bestuur op hoge prijs en ik hoop van harte, dat de Friezen en Groningers en Drenthen zich deze vrijheid, die hun zo goedgunstig wordt gelaten, zullen waardig maken door er een dankbaar gebruik van te maken. Dan zal straks, onder de zegen des Heeren, op de zendingsvelden veel en vruchtbaar werk kunnen worden gedaan, en dan gebeurt het in de geordende weg, zoals alles in de Kerk des Heeren in goede orde moet geschieden. Op onze verbodsbekering en veranippering, ons eigenmachtig denkbeeldige grenslijnen trekken en ons wandelen op eigen gekozen wegen, kan nooit zegen rusten. Ik wil ten beste hie toe eene herhalen de woorden, waarmee ik ook mijn artikel in „De Geopende Deur” besloot: „De gevaren die het zendingswerk bedreigen van de zijde van de wereldzendingen, van Barthianisme en Communisme, beginnen zich steeds duidelijker af te tekenen. Wij kunnen ons niet permitteren om in verwarring en onenigheid onze tijd te verkwisten. Wij moeten verder, en daartoe hebben wij te werken zolang het dag is. Straks komt de nacht, waarin we niet meer werken kunnen. De Heere beware ons dan voor de wroeging dat wij onze tijd — Zijn tijd — nutteloos verbeuzeld zouden hebben in nevelen en verwarring.

Bilthoven.

H. TROOSTHEIDE.

NASCHRIFT. We kunnen niet aldoor onze kolommen weggeven, en eigen copie die soms meer dan een jaar overstaat, nog langer ophouden. Daarom, ter afsluiting, slechts enkele opmerkingen: a) gelukkig, het woord „verwijt” is van de baan; b) als een individu mij iets toezendt, en hij is „vrijgemaakt”, en ik neem het op, gebruik ik de rubriek van-ouds: St. u. o. kerken; stemmen „uit” is niet: stemmen „van”; c) verwarring aangaande het adres en de bestemming van giften moest voorkomen worden, inderdaad; maar men deed door openlegging van het hart zijn best daarvoor; d) het kan zijn, ik weet de finesses ook niet, maar opper slechts de mogelijkheid, dat men, ziende, dat de hulpdiensten van de kerken worden losgemaakt, alvast vooruitzien (d.i. regeeren) wil; e) zolang de kerken dien kant uit willen, zal aanpakken van uit verscheiden centra vanzelf opkomen; f) wat is kerkelijke pers? Ons blad valt er niet onder, al geeft het, vanwege de waarheid, getuigenis aan de kerken, die in dit land de lijn voortzetten die er van de Reformatie af getrokken is; en het heeft allerlei verenigingen diensten gedaan; g) ook Meschobor zal met het woord „kring” wel geen kringpluriformiteit bedoelen; h) voor terrein II zorgen, betekent niet terrein A; dat „aflopend” genoemd is, helpen verwarloos; i) dit alles schrijft iemand, die er voor gepleit heeft Soemba met alle kracht aan te pakken, en tegen Borneo nog al benauwd heeft zitten aan te kijken, maar die meent, dat wat van Borneo gerapporteerd en te dien aanzien officieel geconstateerd is, consequenties meebrengt; j) elkaar vrijlaten kan beteekenen: niet onbescheiden de broeders in den weg willen loopen bij de uitvoering van wat óók en eerst besloten is; k) met het oog op het slot verwijs ik naar wat Zwolle schrijft in ditzelfde nummer.

K. S.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Dogmatische constructie of geloofsbelijdenis als formulier van eenigheid?

Wie in een onrustigen tijd leeft, en op zijn plaatsje zich verplicht rekent tot mede strijden en -bouwen, heeft soms veel geduld nodig, en grooten moed, om niet in arren moede de pen neer te gooien, en te zeggen: zoek het dan zelf maar uit. Ik weet het: zulke stemmingen bergen het gevaar van zondigen tegen de kerk, d.w.z. de gemeenschap der heiligen in, en men moet er telkens weer tegen vechten. Daarom beginnen we maar weer vrolijk van voren af aan. Vermoedend is het wel, en gevaarlijk ook: men waagt er zijn beste lezers aan, die de dingen vaak al weten, maar niet altijd bedenken, dat een redacteur niet schrijft voor zijn plezier, en ook geen papier genoeg heeft (of tijd) om de „leuke” dingen in het blad, en de minder leuke, en allang bekende in een bijblad op te bergen. Als niet juist de verstandige lezers bedenken, dat een redacteur in onrustigen tijd heeft te rekenen met de oogenblikkelijke behoeften van de meerderheid, dan — nu ja, dan leven zij zelf op dat punt niet genoeg bij den eisch, hierboven gememoreerd, om te contribueeren aan „de gemeenschap der heiligen”.

En nu steken we maar van wal.

We hebben sedert jaren en jaren betoogd: in Amerika behooren de Protestant Reformed Churches wel degelijk als vol gereformeerd te worden aangezien. De opmerking is niet van gister en eergister. We weten,

sterkt in de overtuiging, dat daár de trouw was betoond aan de confessie. We wisten, dat ook in die kerken, waaraan Rev. Hoeksema verbonden was, de dingen stonden zoo als overal: de dogmatische constructie van den één viel wel eens anders uit dan die van den ander; en dat is niet erg: niemand komt dadelijk met alles klaar, ondergeteekende b.v. is nog voortdurend bezig te leeren; en, de dilemma's van den opgedrongen stijl beheerschen het denken juist ook in het zóó-óf-zúú-dilemma-stellen. Maar we vroegen: waar wordt de confessie gehandhaafd? want alleen deze is formulier van eenigheid. Van eenigheid, omdat ze op die punten, waarin men het eens geworden was, de behaalde winst op papier zette. En dus bleven we, ook na de vrijmaking, trouw aan het tevoren ingenomen standpunt, wijzen naar de Protestant Reformed Churches. We wisten, en konden het volkomen begrijpen, dat in die kerken zelf er heel wat waren, die, om met ds B. Kok en ds D. de Jong (uit Amerika) te spreken, „vuurbang” voor onze theologische meeningen waren. We wisten, en konden al weer begrijpen, dat, om nog steeds met hen te spreken, ook in onzen eigen kring er waren, die vuurbang voor theologische constructies uit de Prot. Ref. literatuur waren. We hoorden hier een Kruan, ginds een Ridderbos, elders nog een anderen uitdrijver-om-dogmatische-meeningen, met een „sneer” voor het front komen: die „vrienden” van Schilder die hebben wel eens dingetjes gezegd, die wij, synodocratische uitbanners, óók geschreven hebben (alsof WIJ hadden geschorst en afgezet en zulke dingen meer om ONZE meeninkjes), en we lieten de heeren grijzen. We wisten, dat ze zelf ook beter wisten. We namen nota van het feit, dat de Prot. Ref. Churches zelf, toen ze onze kerken aanschreven inzake het punt van contact-opneming, o zoo voorzichtig aan deden. We verstonden het, en gaven hun gelijk. We begrepen, dat, toen op onze eigen synode, in Amersfoort, het punt aan de orde kwam, de voorzichtigheid van amerikaansche zijde haar tegenhanger vond aan nederlandschen kant, en dat sommigen dachten: krijgen we niet vandaar terug, althans voor wat de dogmatische constructies betreft (want dat men ginds schorste, of zoo, geloofde geen mensch), krijgen we niet vandaar terug, wat we hier in eigen land als voos en speculatief hebben leeren verwerpen? Maar we hielden vol: dogmatische constructies zijn altijd verschillend, en soms noch aan de eene, noch aan de andere zijde rijp, en bovendien: de een laat den ander vrij, en de confessie beslist over opkomende geschillen, en dus: laat ons de hand uitsteken, en laat onze menschen na hun emigratie niet ondergaan in een kerk, die hun het zwijgen oplegt, en zelf een onverantwoorde scheur getrokken heeft, en achteruitgaat in de confessioneele trouw, doch laat hen uitrusten in de Prot. Ref. Churches, waar ze welkom zijn, en mogen spreken, en prachtig worden gesteund.

En wat waren we blij, toen op ons verzoek (want zij drongen zich niet op) twee amerikaansche dominees (ds Kok en ds De Jong) een paar samenkomsten bijwoonden, twee in Kampen, (met de deputaten tot correspondentie met buitenlandse kerken) en één in Amersfoort, beledigd op verzoek van enkele kerkeraleden, die ook ondergeteekende hadden uitgenoodigd. Wat waren we blij, omdat in open en eerlijke bespreking zich een kentering ten goede scheen af te tekenen, inzooverre, dat wat onbekend was inzake de groote liefde, waarmee onze emigranten geholpen werden van Prot. Ref. zijde, begon bekend te worden, en óók, inzooverre, dat broeders uit Nederland, die aanvankelijk bang, of „vuurbang” waren voor theologische meeningen, van A of B of C, vernamen, dat er ook meeningen van anderen waren, die niemand „schorste” of zoo. En toen aan den dag trad, dat van Chr. Ref. zijde het parool voor onze emigranten is: zwijgen, en 1905 teekenen, terwijl van Prot. Ref. zijde van zulken hokus-pokus geen sprake is, toen drong bij eerst bezwaarden het besef door: we kunnen vrijmoedig onzen emigranten adviseeren, daarheen te gaan. Zelden is ondergeteekende zoo blij geweest als toen: hij had zelf gevraagd, toen hij ginds de laatste maal aanwezig was, onze emigranten te helpen; hij wist, dat het op grootsche manier gebeurde; hij had zelf dagen en dagen lang mogen confereren met predikanten, ouderlingen, en anderen, waarbij de conclusie, door prof. Hoeksema zelf geformuleerd was: dat is gereformeerd, en we zagen met goeden moed de correspondentie groeien, de misverstanden wijken, en de „vuurbangen” van twee kanten elkaar naderen: formulier van eenigheid voorop, de rest zou als er maar goede trouw en wijs beleid was, God wel geven. Waar moesten onze emigranten anders heen?

Maar nu komt er ineens een spaak in het wiel: we hopen, dat de storing niet lang zal duren, maar we moeten even van den bok af, om den wagen weer op gang te krijgen.

Rev. Ophoff heeft in The Standard Bearer een artikel geschreven; dat we reeds verleden week zouden beantwoord hebben, als we het niet pas ontvangen hadden nádat de copie voor het vorig nummer verzonden was.

Wat Rev. Ophoff betreft: we hebben ook met hem op de aangenaamste manier kennis gemaakt. Hij is een scherp denker; kan welgeformuleerde vragen stellen; heeft van ouds zich de problemen ingedacht naar het schema, dat onder „verbond” zoo iets verstaat

als de gemeenschap onder de leven, b. den, „vu in het v mee de l en waard Ik kan d een paar dat door is, dat i waarden deren is voegt „h nu ja, ds a e c u r Ook wij verdienst voorwaai leer is e mitantie aangaan met-eisel teruggeg die niet zalig-zijn ook geel delijk zij openbaa en bekee heid is. nooit zo weten

Nu ka „voorwa de „geva mensche bleef uit dat iema nen het ik daart denboeke zin, en cellini, D van de , op de W Prudenti roomsche het woot toestand, zin. (Tel b.v. in schijnend Catechis te prater

Nu he onze teri The Sta aanleidin werda aa in'gemel gelijk die (zelfoute venden omdat m wanneer dan wann heid, eer Hoofdzae werda aa betref e-Ref. Chu

De bri hoff bes blike b Amersfoe want er uitnoodig Holwerds hebben o niet publi niemand Kok en l bescherm gedaan, geen woe

Als da die sprake dan antw heel goec halen: w tnat voo wij in o en ander Niemand spraken; O p o n s prettig v opgedrag trekken - dan ook Rev. Opl mannetje die voor wilden k ultigenoo